

демонструвалися в інших засобах масової інформації, Інтернет дозволяє створити посилання на ваш сайт з інших сайтів, часто без жодних витрат.

Список літератури: 1. *Картер Г.* Эффективная реклама: Путеводитель для предприятий / Пер.с англ.; Общ. ред. *Е.Н.Пеньковой.* – М.:Прогресс, 2001.- 280 с. 2. *Карлоф Б.* Деловая стратегия / Пер. с англ.; Науч. ред. В.А. Приписнов.- М.: Экономика, 2004. – 239 с. 3. *Грейсон Др. К. мл., О. Делл К* Американский менеджмент на пороге XXI века / Пер. с англ. *Б.З. Мильнер.* – М.: Экономика, 1997. – 319 с.

Надійшло до редколегії 17.02.2012

УДК 658.26.001.76

А.В. ХАРЧЕВНИКОВА, студентка , НТУ «ХП», Харків

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

В роботі розглядаються теоретичні положення та методичні рекомендації відносно визначення перспектив розвитку та проблем інноваційного менеджменту.

В работе рассматриваются теоретические положения и методические рекомендации относительно определения перспектив развития и проблем инновационного менеджмента.

In the paper the theoretical principles and guidelines regarding the definition of prospects and problems of innovation management.

Ключові слова: інноваційний менеджмент, інновація, інноваційний процес, персонал.

Вступ

Інтеграція та глобалізація ринкових відносин в Україні обумовлює зміни в управлінні перспективами розвитку, вимагає розгляду людей як багатства підприємства, а витрати на формування, мотивацію, розвиток людських ресурсів – як особливий вид інвестицій. Вкладення в персонал виступають обов'язковою умовою ефективного господарювання і успішного розв'язання соціально-економічних проблем інноваційного менеджменту.

Підготовка компетентного персоналу, здатного до продуктивної роботи в ринкових умовах, його раціональне просторове і структурне розміщення залежить у першу чергу від ефективності оновлення управління людськими ресурсами.

На сьогоднішній день у менеджерів назріла проблема визначення перспектив розвитку їх інноваційної діяльності. Адже, слід пам'ятати, що інноваційний менеджмент – це своєчасно оновлений та удосконалений ме-

неджмент. Його проблемами та перспективами займалися багато вчених, але найбільш детально ці проблеми були розглянуті Канафоцькою Г. [2] і Белінським Л.В.[1]. Та нажаль вони не змогли повністю розробити якісний та зрозумілий менеджерам практикум, в якому були б повністю обґрунтовані проблеми та перспективи зняття протиріччя в інноваційному менеджменті.

Постановка задачі

Звідси витікає ціль моєї роботи, яка полягає в розробці теоретичних положень та методичних рекомендацій відносно визначення перспектив розвитку та проблем інноваційного менеджменту.

Методологія

Інновацією називають прибуткове втілення й використання нововведень у вигляді впровадження новітніх продуктів і послуг, нанотехнологій, комплексу нових управлінських організаційно-технічних та соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного, адміністративного або іншого характеру. Інновації представляють собою практичне втілення нових ідей і знань, відкриттів, винаходів і науково-технічних розробок у процесі виробництва з метою їхньої комерційної реалізації для максимального задоволення певних потреб споживачів. Забезпечення ефективного інноваційного процесу полягає в ефективній організації його складових, створення конкурентоспроможної інноваційної продукції, технологій [3].

Інноваційний менеджмент – взаємопов’язаний комплекс дій, націлених на досягнення чи підтримку необхідного рівня життєздатності та конкурентоспроможності підприємства за допомогою механізмів управління інноваційними процесами. Об’єктами інноваційного менеджменту є інновація та інноваційний процес.

Інноваційний процес – це процес створення, освоєння, поширення і використання інновації. Також інноваційний процес стосовно продукту (товару) може бути визначений як процес послідовного перетворення ідеї в товар через етапи фундаментальних і прикладних досліджень, конструкторських розробок, маркетингу, виробництва, збуту. Укрупнено інновації можуть бути розділені на продуктові, технологічні та організаційно-розпорядчі. Останні в більшості випадків неминучі при впровадженні як продуктивних, так і технологічних інновацій.

Відомі класифікації інновацій за такими ознаками: поширеність, місце у виробничому циклі, наступність, охоплення ринку, ступінь новизни й інноваційний потенціал [4].

Інноваційний менеджмент — це сукупність принципів, методів і форм управління інноваційним процесом, інноваційною діяльністю та відповідно підготовленим персоналом, що здійснює цю діяльність. В основі інноваційного менеджменту лежить розробка інноваційної стратегії і засобів її реалізації. Розробка та виробництво нових видів продукції при цьому стає пріоритетним напрямом розвитку підприємства (фірми, корпорації), оскільки визначає всі інші напрями його розвитку [1].

Таблиця 1 - Основні організаційні форми, які забезпечують розвиток інноваційної діяльності

Вид організації	Стисла характеристика
1	2
1. Технопарк	Комплекс самостійних організацій з науково-виробничого циклу створення новацій (НДІ, ВНЗ, підприємства)
2. Технополіс	Спеціально створений комплекс, що охоплює весь цикл інноваційних робіт
3. Регіональні науково-промислові комплекси, науково-технічні центри	Проводять фундаментальні і прикладні дослідження в різних сферах з експериментальною перевіркою й оформленням патентів, винаходів, методів і ноу-хау
4. Бізнес-інкубатори	Організації, що створюються місцевими органами влади або великими компаніями з метою «вирощування» нових видів бізнесу
5. Спеціалізовані підрозділи фірм (творчі бригади, проектні групи тощо)	Створюються на великих підприємствах, фірмах, що випускають наукоємну продукцію. Визначають інноваційну стратегію
Закінчення табл. 1	
1	2
6. Венчурні фірми (ризик-фірми)	Створюються для генерації ідей та їх розробки і впровадження у виробництво. Характеризуються надзвичайно інноваційною активністю і значним ризиком
7. Консультативні й аналітичні фірми	Прогнозують розвиток технологій, нових товарів та попиту на інновації, визначають перспективні цілі, тематики досліджень
8. Стратегічні альянси: консорціуми, спільні підприємства тощо	Різні форми міжнародної науково-технологічної кооперації фірм, які створюються з метою спільного проведення НДДКР, взаємного обміну виробничим досвідом, розподілу ризику під час проведення НДДКР
9. Тимчасові науково-технічні колективи	Створюються з метою розробки конкретної науково-практичної проблеми за певний період

Рис. 1 - Складові та чинники інноваційного менеджменту підприємства

Основна увага в інноваційному менеджменті зосереджується на розробці стратегії інноваційних заходів. Розробка, виробництво, збут нових видів продукції визначають інші напрями стратегії підприємства. Отож, здійснення інноваційного менеджменту передбачає:

- розробку планів інноваційної діяльності;
- моніторинг і контроль за розробкою нової продукції та технології її впровадження;
- здійснення єдиної інноваційної політики, координація діяльності всіх підрозділів у цій сфері;

- забезпечення фінансами і матеріальними ресурсами програм інноваційної діяльності;
- забезпечення кваліфікованим персоналом;
- створення проектних груп задля вирішення інноваційних питань.

Результати досліджень

Отже, інноваційний менеджмент на підприємстві — це особлива організаційно-управлінська діяльність, що спрямована на одержання високих економічних, соціальних, екологічних результатів за допомогою впровадження інновацій у виробничо-комерційну діяльність [5].

Інноваційний менеджмент повинен гарантувати ефективне використання інновацій і напрямків на підвищення ефективності функціонування та розвиток організації у ринковому середовищі.

Ефективний інноваційний менеджмент підприємств та організацій передбачає такі дії як формування й реалізацію інноваційних програм різних рівнів, підготовка навчання і перекваліфікацію кадрів, здійснення прикладних та науково-дослідних робіт, орієнтованих на розробку нових сучасних технологій, розвиток нових чи значне вдосконалення вже існуючих інноваційних структур.

Найважливішою та першочерговою ціллю інноваційного менеджменту можна вважати забезпечення ефективного тривалого функціонування інноваційного процесу на основі ефективної організації всіх його складових елементів і систем, створення конкурентоспроможної інноваційної продукції, технологій. Основою інноваційного процесу є створення, впровадження і поширення нововведень, що характеризуються науково-технічною та моральною новизною. Інновації також виявляються в удосконаленні та зміні систем управління та організації виробничих процесів. Постійно розробляються, освоюються й впроваджуються нові організаційні структури, методи розробки управлінських рішень, форми та методи стимулювання на підприємствах [3]. Існують стримуючі фактори для формування інноваційного менеджменту, серед них – відсутність відповідних методик і стан зовнішнього середовища. Більш докладно проблеми та шляхи їх вирішення наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 - Проблеми, що стримують розвиток інноваційних процесів в Україні та шляхи їх розв'язання та вирішення

Проблеми, що стримують розвиток інноваційних процесів в Україні	Шляхи розв'язання та вирішення проблем
Відсутність науково-методологічної бази формування інноваційної системи.	Вдосконалення науково-методологічної бази для забезпечення розвитку інноваційної системи України.
Відсутність системності у здійснюваних державою заходах щодо реалізації інноваційного потенціалу національної економіки.	Необхідність системного і послідовного впровадження функціональних принципів державного управління інноваційною діяльністю.
Державне управління інноваційною діяльністю здійснюється без чітко сформульованої стратегії, відсутність дієвої системи пріоритетів розвитку науково-технологічної сфери.	Органічне включення всіх окремих елементів інноваційного розвитку в єдину активно і цілеспрямовано функціонуючу національну інноваційну систему, що можливо лише за умови дії потужних системно утворюючих факторів.
Пріоритети інноваційного розвитку проголошені суто формально, механізми їх реалізації не відпрацьовані.	Відпрацювати механізм визначення пріоритетів інноваційного процесу.
Неготовність апарату державного управління до предметної діяльності, спрямованої на інноваційний розвиток економіки.	Підготування державного апарату до інноваційної діяльності.
Державне управління інноваційною діяльністю забезпечується за галузевим принципом.	Визначення найбільш пріоритетних галузей для інноваційної діяльності.
Нескоординованість дій суб'єктів інноваційної діяльності.	Розробка чіткого та зрозумілого плану дій при інноваційній діяльності.
Недостатність фінансових ресурсів для забезпечення наукових досліджень та впровадження наукових розробок.	Розробка державного бюджету з урахуванням НДДКР
Недовершеність нормативно-правової системи регулювання і стимулювання інноваційної діяльності.	Вдосконалення нормативно-правової системи регулювання і стимулювання інноваційної діяльності.
Незважаючи на те, що базове законодавство, необхідне для формування в Україні розвиненого ринку інноваційної продукції, вже значною мірою створено, його практичне використання стримується вкрай недостатньою інфраструктурою, нерозвиненістю системи захисту інтелектуальної власності.	Вдосконалення системи захисту інтелектуальної власності.
Спроби здійснення галузевих «технологічних стрибків» за умов збереження загальної несприятливості підприємницького та інвестиційного клімату в країні, надмірного фіскального тиску, неефективності інституційної структури економіки, що обертаються втратами інших секторів економіки [2].	Реорганізація інституційної системи економіки.

Висновок

Тепер коли ми визначили проблеми інноваційного менеджменту та шляхи їх розв'язання, можемо зробити висновок, що для того щоб інноваційний менеджмент міг і надалі ефективно розвиватися в Україні для вирішення його проблем потрібен системний підхід на рівні держави, який необхідно починати з визначення пріоритетів інноваційного розвитку та вдосконалення нормативно-правової бази. У цій базі повинна бути приділена увага мотивуванню менеджерів до інноваційної діяльності. Наприклад, це можуть бути податкові пільги для організації, які займаються інноваційною діяльністю.

Список використаної літератури: 1. *Белінський Л.В.* Менеджмент виробництва та операцій: Підручник.- К., Центр навч. літ. 2005. 2.*Канафоцька Г.І.*: Стан і перспективи розвитку інноваційних процесів в Україні <http://www.tuii.org/>) 3.Про інноваційну діяльність. Закон України № 40—IV від 04.07.2002 р. // Інтелектуальна власність. —2002.— № 10 — С. 35 — 42. 4. Вікіпедія <http://ru.wikipedia.org>. 5.Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws>.

Надійшло до редколегії 17.02.2012

УДК 338.512

І. С. ГОЛИШОВА, магістр, НТУ "ХПІ", Харків

РЕЗЕРВИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Стаття присвячена теоретико-методичним питанням аналізу собівартості продукції та визначенню резервів її зниження на підприємстві.

Статья посвящена теоретико-методическому вопросу анализа себестоимости продукции и определению резервов ее снижения на предприятии.

The article is sanctified to the theoretical and methodical questions of analysis of unit cost and determination of backlogs of her decline on an enterprise.

Ключові слова: собівартість, методи формування собівартості, витрати, резерви зниження собівартості.

Вступ

Одним з найважливіших показників ефективності діяльності підприємства, який комплексно характеризує використання всіх ресурсів, а саме, матеріальних, трудових та фінансових є собівартість продукції. Відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку собівартість реалізова-